Vlaamse Regering

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING,
DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Bijsturing subsidiereglement projectondersteuning talentontwikkeling amateurkunsten

De Vlaamse Regering keurde op 2 juli 2021 het tijdelijk subsidiereglement talentontwikkeling amateurkunsten goed. Het reglement biedt een financiële stimulans aan amateurkunstenaars en amateurkunstenverenigingen om projecten op te zetten die inzetten op hun talentontwikkeling. De eerste subsidieronde vond plaats in het najaar van 2021. Uit de evaluatie van deze eerste ronde blijkt dat een aantal wijzigingen aan het reglement wenselijk is, onder andere het organiseren van een bijkomende subsidieronde. Ik leg het bijgestuurde subsidiereglement voor ter goedkeuring van de Vlaamse Regering.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld Cultuur, amateurkunstensector, ISE D 'Culturele projecten stimuleren'.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De beslissing van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 tot goedkeuring van het subsidiereglement projectondersteuning talentontwikkeling amateurkunsten (VR 2021 0207 DOC.0761/1BIS).
- Voorliggende nota kreeg gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 19 januari 2022.
- Het begrotingsakkoord voor voorliggende nota werd verleend op 31.01.2022

2. INHOUD

2.1 Situering

Op 2 juli 2021 keurde de Vlaamse Regering het tijdelijk subsidiereglement om talentontwikkeling binnen de amateurkunsten te stimuleren goed (VR 2021 0207 DOC.0761/1BIS). Het reglement is een experimenteel subsidiereglement, bedoeld om de noden in het veld inzake talentontwikkeling te

onderzoeken en bouwt verder op het reeds bestaande beleid rond talentontwikkeling in de amateurkunstensector.

Het reglement is maximaal gedurende drie jaar van kracht en stelt middelen ter beschikking voor projecten van amateurkunstenaars en amateurkunstenverenigingen die hun artistieke of omkaderende competenties (verder) willen ontwikkelen. Projecten hebben een looptijd van maximaal twee jaar.

Naast het inzetten op talentontwikkeling, is een tweede doelstelling van dit reglement het stimuleren van samenwerking tussen het amateurkunstenveld en het deeltijds kunstonderwijs en/of het professionele veld.

2.2 Evaluatie eerste ronde

De eerste indiendatum voor projecten binnen dit reglement was 15 september 2021. Er werden in deze eerste ronde 179 projectaanvragen ingediend via KIOSK, waarvan 147 dossiers ontvankelijk werden verklaard. Gezien de beperkte tijd tussen de lancering van het nieuwe subsidiereglement en de eerste indiendeadline (2 maanden) kan dit als een succes beschouwd worden maar kan er ook van uitgegaan worden dat het aantal aanvragen zal toenemen.

Het totaal gevraagd subsidiebedrag van de 147 ontvankelijke dossiers bedroeg 1.057.188,65 euro, ruim boven het beschikbare budget van 838.000 euro. Ik besliste op advies van de administratie om een totaal subsidiebedrag van **440.179 euro** toe te kennen aan **87 positieve dossiers**. Het feit dat het om een nieuw subsidiereglement gaat, maakt dat aanvragers nog zoekende zijn en verschillende aanvragen niet binnen het opzet en de doelstellingen van het reglement passen. Ook het grote aantal niet-ontvankelijke aanvragen is een verklaring voor de onderbesteding van de middelen. Ik ben er echter van overtuigd dat dit reglement nog veel groeipotentieel heeft.

Uit de analyse van de ontvankelijke aanvragen, stellen we de volgende elementen vast:

- Wat de verdeling van **de aanvragen over de verschillende kunstdisciplines** betreft, valt het grote aantal dossiers binnen de discipline 'muziek' op (96 aanvragen), in het bijzonder pop- en rockmuziek. Deze zijn grotendeels afkomstig van muziekgroepjes die artistiek en soms ook op omkaderend vlak willen groeien, dikwijls gepaard gaande met de opname van een EP of album. Er blijkt op dat vlak dus een duidelijke nood te zijn. Binnen de discipline 'muziek' komen ook de meer klassieke muziekverenigingen (fanfares, harmonieën, enz.) aan bod. Hierna komen de disciplines beeldende kunsten (30 aanvragen), theater (25 aanvragen), schrijven en woord (23 aanvragen) en fotografie en film (23 aanvragen). Dans (9 aanvragen) en circus (2 aanvragen) zijn het minst vertegenwoordigd. Een opmerking bij deze verdeling is dat aanvragers meerdere disciplines konden aanvinken. We kunnen besluiten dat er binnen de meeste disciplines een significante nood bestaat voor de subsidies talentontwikkeling, met muziek als uitschieter. Voor de disciplines dans en circus is het op basis van deze eerste ronde niet mogelijk om conclusies te trekken over de nood aan een dergelijke subsidie, aangezien ook andere factoren (bv. timing eerste ronde) een verklaring kunnen zijn voor het lage aantal aanvragen binnen deze disciplines.

- De aanvragers zijn relatief goed gespreid over de **verschillende provincies**, met uitzondering van Brussel (3 aanvragen). Oost-Vlaanderen kent het meeste aanvragers in deze ronde met 44 aanvragen, gevolgd door Antwerpen (38), West-Vlaanderen (29), Vlaams-Brabant (19) en Limburg (14).

- 55 aanvragen van de 147 ontvankelijke dossiers werden ingediend door **vzw's**. 92 aanvragen gebeurden door **individuele kunstenaars**, al dan niet optredend als vertegenwoordiger voor feitelijke verenigingen. De vraag in het aanvraagformulier om, indien van toepassing, de naam van de feitelijke vereniging te vermelden, was niet verplicht en werd niet altijd correct

beantwoord. Voor deze eerste ronde kan het onderscheid tussen individuele kunstenaars en feitelijke verenigingen dus niet exact in beeld gebracht worden.

- Het was in de eerste ronde geen verplichting om **samen te werken met partners** om in aanmerking te komen voor subsidiëring. Uit de analyse blijkt dat in 99 aanvragen sprake was van één of meerdere vormen van samenwerking, tegenover 48 aanvragen zonder samenwerkingsverband. Van de 87 positief geadviseerde en toegekende dossiers, is er in 72 dossier sprake van samenwerking. 15 dossiers kregen subsidie toegekend maar hadden geen samenwerking. Een kanttekening bij deze cijfers is dat het louter inhuren van diensten door sommige aanvragers ook als samenwerking werd aangeduid. Wat de vormen van samenwerking betreft, stellen we vast dat samenwerking met partners uit het professionele kunstenveld het meest aan bod kwam, samenwerking met de landelijke amateurkunstenorganisaties het minst. Samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs kwam in 25 aanvragen aan bod, waarvan 17 positief.

Uit de analyse van het beoordelingsproces, komen de volgende elementen naar voor:

- Artikel 4 van het reglement bepaalt 8 **ontvankelijkheidsvoorwaarden**. De ontvankelijkheidstoets leverde een vrij groot aantal onontvankelijke subsidieaanvragen op (32 op een totaal van 179). De meeste daarvan werden onontvankelijk verklaard op basis van het tweede ontvankelijkheidscriterium nl. de aanvrager is geen amateurkunstenaar of amateurkunstenvereniging. De afweging of een aanvrager al dan niet behoort tot de amateurkunstensector, vraagt echter meer inzicht in de betrokken dossiers, waardoor de ontvankelijkheidstoets meer tijd in beslag nam dan verwacht. Voor een volgende ronde is het opportuun om deze toetsing uit de ontvankelijkheidsvoorwaarden te halen en mee te nemen in de beoordelingsfase (zie verder).

- De kwaliteit van de inhoudelijke en zakelijke aspecten van de ontvankelijke dossiers werd, zoals het reglement dit voorziet, beoordeeld door de administratie. Er werd geen beroep gedaan op externe experten vermits er voldoende interne expertise aanwezig was om tot een afgewogen advies te komen voor alle dossiers.

- Zoals al vermeld, beschouwt het subsidiereglement '**samenwerking**' niet als een verplicht criterium maar als een potentiële inhoudelijke meerwaarde. Aanvragers kunnen in hun dossier aangeven of ze inzetten op:
    - samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs
    - samenwerking met partners uit het professionele kunstenveld
    - samenwerking met een landelijke amateurkunstenorganisatie
    - samenwerking met andere organisaties

  In de beoordeling is gebleken dat het moeilijk is om de meerwaarde van samenwerking te honoreren omdat die niet verplicht is en bijgevolg niet bij alle dossiers aanwezig is. Daardoor kunnen de dossiers niet op dezelfde manier met elkaar vergeleken worden. Uit de cijfers (zie hierboven) blijkt evenwel dat er in het merendeel van de positieve aanvragen sprake is van enige vorm van samenwerking. Een diepgaande analyse van de 15 positieve dossiers die geen samenwerkingsverband hebben, leert dat er in 14 gevallen wél sprake is van een brede vorm van samenwerking: met een coach, mentor of professionele artiesten. Kwalitatieve projecten die inzetten op talentontwikkeling en een subsidie toegekend krijgen, werken dus in bijna 100% van de gevallen samen. **Samenwerking blijkt dus een belangrijke katalysator voor talentontwikkeling te zijn.**

Op basis van deze evaluatie wens ik een aantal bijsturingen te doen aan het subsidiereglement die in het voordeel zijn van de sector en een meer efficiënte behandeling van de dossiers mogelijk maken. De voorgestelde wijzigingen werden doorgesproken met De Federatie, belangenbehartiger van de negen landelijke amateurkunstenorganisaties.

2.3 Bijsturingen subsidiereglement

Als bijlage 1 gaat het aangepaste subsidiereglement. Hieronder bespreek ik de voorgestelde wijzigingen.

2.3.1. Behoren tot de amateurkunstensector wordt een subsidievoorwaarde

Het al dan niet behoren tot de amateurkunstensector is in het huidige reglement zowel een ontvankelijkheidsvoorwaarde (artikel 4, 2°) als een subsidievoorwaarde (artikel 2). Het voorliggende reglement past ontvankelijkheidsvoorwaarde 2° aan en behoudt enkel de controle op de juridische vorm van de aanvrager. Concreet ziet de wijziging er als volgt uit:

Initieel reglement	Aangepast reglement
Artikel 4. Ontvankelijkheidsvoorwaarden: 2° het aanvraagdossier is ingediend door een individuele amateurkunstenaar als natuurlijk persoon of een amateurkunstenvereniging met een rechtspersoonlijkheid in de vorm van een vereniging of stichting;	Artikel 4. Ontvankelijkheidsvoorwaarden: 2° het aanvraagdossier is ingediend door een natuurlijk persoon of een organisatie met rechtspersoonlijkheid in de vorm van een vereniging of stichting

Het al dan niet behoren tot de amateurkunstensector blijft behouden in de vorm van een subsidievoorwaarde, zoals opgenomen in artikel 2 van het reglement. Het voordeel van subsidievoorwaarden is dat ze meegenomen kunnen worden in het beoordelingsproces. De afweging of de aanvrager behoort tot de amateurkunstensector of niet, vraagt meer inzicht in het dossier en hoort aldus thuis in het beoordelingsproces.

2.3.2. Samenwerking als verplicht criterium

Het doel van dit reglement is talentontwikkeling en kwaliteitsbevordering van amateurkunstenaars en -groepen. Uit de evaluatie blijkt dat er in nagenoeg alle positieve aanvragen in de eerste ronde sprake is van een vorm van samenwerking. Het gaat daarbij om zowel verregaande inhoudelijke samenwerkingsverbanden als om het inhuren van expertise: samenwerking met coaches, mentoren of professionele artiesten. Samenwerking, in welke mate dan ook, blijkt dus een belangrijke katalysator te zijn voor talentontwikkeling.
Het aangepaste reglement maakt daarom van samenwerking een verplicht beoordelingscriterium. Die samenwerking kan uiteenlopende vormen en gradaties hebben, ook het inhuren van expertise komt in aanmerking. De samenwerking moet in ieder geval bijdragen tot de talentontwikkeling van de aanvrager. Het criterium wordt dan ook als volgt geformuleerd:

Initieel reglement	Aangepast reglement
Artikel 5. Beoordelingscriteria: Om in aanmerking te komen voor subsidiëring worden de projecten door de administratie getoetst aan de volgende beoordelingscriteria: 1° de mate waarin het project inzet op talentontwikkeling en bijdraagt tot de ontwikkeling van de artistieke en/of de omkaderende competenties van de belanghebbende(n); 2° de mate waarin er sprake is van een projectmatige aanpak (op het vlak van timing, planning en begroting); 3° de mate waarin het project inzet op nazorg na afloop van het project met het oog op duurzame verankering van de resultaten.	Artikel 5. Beoordelingscriteria: Om in aanmerking te komen voor subsidiëring worden de projecten door de administratie getoetst aan de volgende beoordelingscriteria: 1° de mate waarin het project inzet op talentontwikkeling en bijdraagt tot de ontwikkeling van de artistieke en/of de omkaderende competenties van de belanghebbende(n); 2° de mate waarin er sprake is van een projectmatige aanpak (op het vlak van timing en planning) en een realistische begroting; 3° de mate waarin het project inzet op nazorg na afloop van het project met het oog op duurzame verankering van de resultaten;

Voor projecten waarbij er sprake is van een samenwerkingsverband, wordt ook de inhoudelijke meerwaarde van het samenwerkingsverband beoordeeld.	**4° de mate waarin de gekozen partner(s) bijdragen tot de talentontwikkeling van de amateurkunstenaar/de amateurkunstenvereniging.**

Op deze manier stimuleren we professionalisering op een meer directe manier en wordt ook de samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs explicieter aangemoedigd.

2.3.3. Bijkomende indienronde

Het huidige reglement voorziet 1 indienronde per jaar, namelijk 15 september voor projecten die van start gaan op 1 januari. Met het oog op een toenemend aantal aanvraagdossiers is het wenselijk om een bijkomende ronde te organiseren met als indiendatum 15 april. Dit maakt een betere spreiding van de werklast voor de administratie mogelijk en biedt ook voordelen voor de sector die hiermee korter op de bal kan spelen. Concreet voorziet het aangepaste subsidiereglement (artikel 3) twee indienrondes:

Indiendatum	Nota naar minister	Beslissing minister	Start project
15 september	15 november	1 december	1 januari volgend jaar
15 april	15 juni	1 juli	1 augustus zelfde jaar

2.3.4. Restrictie 1 jaar tussen 2 projecten wordt aangepast

Het huidige reglement voorziet dat een aanvrager geen projectsubsidie kan aanvragen voor de periode van een jaar, volgend op de periode waarvoor een projectsubsidie wordt toegekend (artikel 3, derde lid). Anders gezegd moet er dus steeds een periode van 12 maanden zijn tussen twee goedgekeurde projecten. Deze restrictie maakt vanaf de tweede ronde een bijkomende controle noodzakelijk voor de administratie.

Gezien de vooropgestelde levensduur van het reglement (maximaal 3 jaar van kracht) en het begrensde subsidiebedrag (maximaal 10.000 euro) is deze restrictie niet echt noodzakelijk. Bovendien kan dit in sommige gevallen omzeild worden door een nieuw project door een andere aanvrager te laten indienen.

Het aangepaste reglement schrapt deze bepaling, maar stelt in de plaats daarvan voorop dat een vorig gesubsidieerd project afgerond moet zijn op het moment van een nieuwe aanvraag. Aan artikel 2 (subsidievoorwaarden), wordt daarom in het tweede lid (niet in aanmerking komende initiatieven of aanvragers) een bepaling 3° toegevoegd. De tabel hieronder illustreert de wijzigingen.

Initieel reglement	Aangepast reglement
<u>Artikel 2. Toepassingsgebied</u> §1. Projecten met een duidelijke focus op het stimuleren van talentontwikkeling komen in aanmerking voor subsidiëring. Volgende initiatieven of aanvragers komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van dit reglement: 1° projecten die al lopen op het moment van de aanvraag; 2° projecten die al een subsidie ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap; 3° organisaties die een structurele werkingssubsidie ontvangen binnen het beleidsdomein cultuur, jeugd, sport en media.	<u>Artikel 2. Subsidievoorwaarden</u> §1. Volgende initiatieven of aanvragers komen in aanmerking voor subsidiëring op basis van dit reglement: 1° projecten die ingediend worden door individuele amateurkunstenaars of amateurkunstenverenigingen; 2° projecten met een duidelijke focus op het stimuleren van talentontwikkeling. Volgende initiatieven of aanvragers komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van dit reglement: 1° projecten die al lopen op het moment van de aanvraag;

§2. De aanvraag voor een projectsubsidie kan ingediend worden door een individuele amateurkunstenaar (natuurlijk persoon) of een amateurkunstenvereniging met een rechtspersoonlijkheid in de vorm van een vereniging of een stichting, die gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.	2° projecten die al een subsidie ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap; **3° aanvragers waarvan het vorige gesubsidieerde project binnen dit reglement nog niet is beëindigd;** 4° aanvragers die een structurele werkingssubsidie ontvangen binnen het beleidsdomein cultuur, jeugd, sport en media.

Bijkomend voorziet het aangepaste reglement dat eenzelfde aanvrager binnen één projectronde slechts één aanvraag mag indienen (artikel 3). Onderstaande tabel illustreert en toont ook de tekstuele wijzigingen ten gevolge van de bijkomende indienronde.

Initieel reglement	Aangepast reglement
Artikel 3. Subsidieaanvraag De aanvraagdossiers worden bij de administratie ingediend uiterlijk op 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin het project start. Een aanvraagdossier moet de volgende elementen omvatten: 1° een omschrijving van het project waarbij de relevantie voor amateurkunstenaars of amateurkunstenverenigingen verduidelijkt wordt en de inzet op talentontwikkeling aangetoond wordt; 2° een projectplanning; 3° een projectbegroting waarin een overzicht wordt gegeven van alle kosten en inkomsten gedurende de volledige looptijd van het project, en die rechtstreeks verbonden zijn aan het project. 4° een beschrijving van eventuele partners waarmee wordt samengewerkt voor de realisatie van het project. Een aanvrager kan geen projectsubsidie aanvragen voor de periode van een jaar, volgend op de periode waarvoor een projectsubsidie werd toegekend.	Artikel 3. Subsidieaanvraag Er zijn 2 indienrondes per jaar. De aanvraagdossiers worden bij de administratie ingediend via de KIOSK-applicatie: - uiterlijk op 15 april voor projecten die ten vroegste van start gaan op 1 augustus van hetzelfde jaar; - uiterlijk op 15 september voor projecten die ten vroegste van start gaan op 1 januari van het volgend jaar. **Een aanvrager kan maximum 1 project per ronde indienen.** Een aanvraagdossier moet de volgende elementen omvatten: 1° een situering van de aanvrager als kunstenaar of vereniging binnen de amateurkunstensector; 2° een inhoudelijke omschrijving van het project waarbij de relevantie voor amateurkunstenaars of amateurkunstenverenigingen verduidelijkt wordt en de manier waarop het inzet op talentontwikkeling; 3° een projectplanning met stappenplan en timing; 4° een projectbegroting waarin een overzicht wordt gegeven van alle kosten en inkomsten gedurende de volledige looptijd van het project, en die rechtstreeks verbonden zijn aan het project. 5° een beschrijving van de partner(s) waarmee wordt samengewerkt en hun rol in de realisatie van het project.

Beide aanpassingen zorgen ervoor dat de middelen nog steeds goed gespreid worden, wat het initiële opzet was van de restrictie van 1 jaar tijd tussen 2 projecten.

2.3.5. Kleine tekstuele wijzigingen

Het aangepaste subsidiereglement bevat daarnaast een aantal kleine tekstaanpassingen, met als doel om de tekst duidelijker te maken.

2.3.6. Wijzigingen aanvraagformulier
Tot slot zorgt de administratie ook voor enkele wijzigingen aan het aanvraagformulier in functie van dataverzameling en een efficiëntere beoordeling van de dossiers.

2.4 Bespreking advies IF

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven over voorliggende nota op 19 januari 2022. Ik wens graag enkele elementen uit het advies aan te halen en te verduidelijken:

- punt 3.1 b): de Inspectie van Financiën vindt het positief dat het bijgestuurde reglement het in de beoordelingscriteria heeft over 'een realistische begroting'. De inspecteur geeft verder aan dat het een meerwaarde zou zijn in het reglement te expliciteren dat een aanvraag slechts verder beoordeeld zal worden als de begrotingsposten in voldoende mate zijn uitgesplitst en toegelicht in het aanvraagdossier. Hoewel hiervoor geen extra aanpassing van het reglement nodig is, neem ik deze opmerking mee. Mijn administratie zal het begrotingssjabloon aanvullen zodat aanvragers verplicht een toelichting per post in de begroting moeten invullen. Het belang van een realistische en heldere begroting zal ook geduid worden in de bijkomende communicatie (FAQ, info op de website,...) die de administratie zal verzorgen in het kader van de wijziging van het reglement. Verder is het ook een opdracht van de landelijke amateurkunstenorganisaties om aanvragers te begeleiden bij hun subsidiedossier.

- Punt 3.1 c): de Inspectie van Financiën meent dat voorliggend ontwerp van reglement de administratieve lasten verder zal verzwaren. Ik wens te benadrukken dat de wijziging van het reglement geen bijkomende vraag voor personeel inhoudt, zoals ook aangegeven onder punt 3.C van deze nota. Integendeel kan één van de effecten van een bijkomende indienronde een spreiding van het administratieve werk veroorzaken (spreiding van dossiers over meerdere rondes).

- Punt 3.1 d): de Inspectie van Financiën vindt het aangewezen dat aanvragers minimaal een eigen inbreng voorzien. Ik wens te benadrukken dat dit één van de elementen is die door de administratie meegenomen werd in de beoordeling van de dossiers. Een eigen inbreng werd daarbij, zeker voor vzw's, als een belangrijk element in de zakelijke beoordeling beschouwd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde wijzigingen aan het subsidiereglement houden geen budgettaire weerslag in.

Voor 2022 is een budget van 835.000 euro beschikbaar voor de projecten talentontwikkeling (beide rondes), aan te rekenen op artikel HB0-1HCA2DC-WT, 1HC12100.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 19 januari 2022.

Het begrotingsakkoord werd verleend op XX.XX.XXXX.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Deze beslissing heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring wordt het aangepaste subsidiereglement uitgevoerd zoals vooropgesteld en zal er gecommuniceerd worden naar potentiële aanvragers over de wijzigingen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan het gewijzigde subsidiereglement projectondersteuning talentontwikkeling amateurkunsten.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlagen:

1. Gewijzigd subsidiereglement projectondersteuning talentontwikkeling amateurkunsten
2. Het advies van de Inspectie van Financiën dd. 19.01.2022.
3. Het begrotingsakkoord dd. 31.01.2022